

Lastenkirjallisuuden Hollywood (Britannia) | Maailmankirjat

Johannes Keltto **Eva Ibbotson:** *Haamupartio ja kadonnut prinssi*

Eva Ibbotson kirjoittaa vakuuttavasti brittiläisestä lastenfantasian traditiosta ammentavaa tarinaa. Kirjailijan pitkä ura on alkanut omille lapsille kirjoittaen ja julkaisujen lista on kasvanut pitkäksi. Tuorein suomennettu teos on *Kazanin Tähti* vuodelta 2005. Tämän jälkeen hän on ehtinyt kirjoittaa kaksi uutta kirjaa *The Beasts of Clawstone Castle* 2005 ja *The Secret Countess* 2007.

Haamupartio ja kadonnut prinssi on julkaistu alun perin 1994 ja siitä ilmestyi suomennos heti seuraavana vuonna. Kerttu Manninen on onnistunut suomennoksessaan todella hyvin. Nyt brittiläisen lastenkirjallisuuden suosion aikoina siitä on otettu uusi painos. Kirja kertoo lämpimän tarinan suvaitsevaisuudesta, ystävyyydestä ja mielikuvituksesta.

Britannialaisia lastenkirjoja lukiessa huomio kiinnittyy usein tarkastelemaan sitä, minkälaisen suhteen kirja ottaa valtavaan brittiläiseen traditioon. Noilta saarilta lähtenyt lasten- ja nuortenkirjallisuus on vaikuttanut luultavasti vahvimmin länsimäisen lastenkirjallisuuden kehitykseen. Ibbotson kuuluu tähän satufantasian traditioon, jonka kotina Iso-Britanniaa voisi pitää. Ibbotson on syntynyt 1925 ja kirjoittaa yhä. Hyvässä ja pahassa ikä näkyy mielestäni kerronnassa ja tarinassa.

Kirjan fantasiamaailman rakenne on klassinen. Siinä tämän todellisuuden rinnalla on satumaailma nimeltään Saari. Paikka on pullollaan satuolentoja, oikeamielisiä kuninkaista noitiin ja harpyjoihin. Maailmat yhdistyvät toisiinsa salaisen kuprun avulla, joka "avautuu vain joka yhdeksäs vuosi tarkalleen yhdeksän päivän ajaksi". Kupru sijaitsee "Lontoon King's Crossin rautatieaseman kolmannentoista asemalaiturin odotushuoneessa[...] vanhan miesten vessan seinässä".

Kolme prinssin hoitajaa haluaa viedä kuningasperheen pienen esikoisen laivamatkalle katsomaan kuprun aukeamista. Oikeasti hoitajien on pakko saada Lontoosta kalaa ja ranskalaisia. Tuolla matkalla prinssi siepataan. Yhdeksän vuoden jälkeen käynnistyy jännittävä ja outo pelastusoperaatio. Lontoo täyttyy oudoista fantasiaolentoista. Lopuksi prinssi ei ole se keneksi häntä luultiin.

Kerronnaltaan kirja on hyvin rauhallinen ja terävä. Se etenee ilkkurisesti aikuisille ja pahoille virnuillen.

"Huvilan tasakatolla rouva Trottle paahtoi itseään auringossa ilman rihman kiertämää päälleen. Eikä se ollut mikään ihana näky".

Ibbotson on ladannut kirjansa täyteen traditionaalisia hahmoja, jotka hän on kuitenkin värittänyt omaan tarinaansa istuvilla persoonilla. Juuri tämä hahmojen runsaus tukkii toisinaan herkän kerronnan jolloin lukija väsyä, vaikka tilanteessa olisi muuten riittänyt jännitystä ja toimintaa. Ibbotson osaa mallikkaasi rakentaa kiemuraisia juonikuvioita. Hän nos-

tattaa tilannetta lukijan edessä, mutta jännityksen laukaiseminen tapahtuu usein hieman latteasti.

Kuten otsikossa viittasin, on tämä kirja yhtä populaari kuin Hollywood-elokuvat ja Harry Potterit. Sinällään siinä ei ole mitään vikaa, mutta se johtaa helposti tietynlaiseen varovaisuuteen ja kuluneiden rakenteiden käyttöön. Esimerkkinä siitä on se, että kirjaan on täytynyt sisällyttää myös tytön ja pojan "rakkaustarina". Sukukupuolirooleiltaan kirja on turvallinen ja tylsä, kuten populaarit elokuvat. Kuvaus noitatyttöä ja oikean prinssin syvästä ystävydestä on kaunis, mutta kulunut. Tyttö on noidan verestään huolimatta hyvä ja poika vielä parempi. Heidän kauttaan tuodaan luottamuksen ja ystävyden teemat näkyviin. Kun mukana on samaistumisen kohde molemmille sukupuolille, saadaan kohderyhmä laajaksi. Tämän olisi voinut tehdä mielenkiintoisemminkin.

Kirja on tarinaansa nähden hieman pitkä, mutta olenkin lyhyiden tarinoiden ystävä. Kaikesta huolimatta se on hyvä ja omalaatuinen lasten- ja nuortenkirja. Kirja sopii hyvin hieman jo kokeneelle lukijalle tai vanhemman ääneen lapselle luettavaksi.